

## **Prípád na zamyslenie: Útlak, obťažovanie a šikana**

Juraj nastúpil na oddelenie, ktoré vedie vedúca Katarína. V oddelení pracuje ďalších 5 štátnych zamestnancov, z ktorých sú 4 muži. Juraj je veľmi šikovný, práca mu ide od ruky, no ako introvert sa nerád socializuje a navyše jeho záujmy sú úplne iné ako tie, ktoré majú kolegovia. Juraj spočiatku dosahoval vynikajúce výsledky a vedúca oddelenia ho preto pred všetkými kolegami chválila. To spôsobilo u Jurajových mužských kolegov, ktorí sú na oddelení dlhšie, a mnohí z nich sú prácou znechutení, závist'. Riešeniu problému nepridáva ani to, že Juraj si s kolegami veľmi nemá čo povedať. Kolegovia si z neho začínajú robiť „žarty“, keď je taký „excelentný“, dovoľujú si na neho aj fyzicky, napríklad ho sotia, keď ho stretnú v kuchynke, aby sa im vrazil uhol. Juraj je introvert, je nekonfliktný a nevie, čo si počať s takouto situáciou. Zatiaľ sa mu to v živote nestalo, negatívne to vplýva na jeho motiváciu, cíti sa „vysatý z energie“ a jeho pracovné výkony upadajú. Šiesty člen oddelenia, Jurajova kolegyňa Danka nevie, čo v tejto situácii spraviť. Vidí, že Juraj si takéto napádanie nezaslúži, no nechce si pohnevať kolegov. Nad Jurajom rozmýšľa aj jeho nadriadená Katarína, ktorá vidí, že Juraj je viditeľne nervózný a vidí, aj to, že kolegovia síce nie sú pred ňou na neho otvorene agresívni, no aj tak sa ho, okrem Danky, stráňa a viditeľne sa ho snažia vylúčiť zo kolektívu.

### **Aké dilemy a problémy môžu vzniknúť z tejto situácie? Ako by ste sa zachovali?**

Riešenie problému je v rukách každého zúčastneného. Juraj by mal dokumentovať všetko obťažovanie, ktoré sa mu deje. Je dôležité ohradiť sa proti šikane hneď na začiatku, čo býva ťažké, zvlášť proti presile. Dokumentácia obťažovania je zvlášť dôležitá, keby bolo obťažovanie dlhodobé a jednalo by sa už o intenzitu, ktorá prekračuje etický kódex a je predmetom antidiskriminačného zákona, ako *mobbing*. Z pohľadu Danky je dôležité sa kolegu zastať, prípadne ak sa sama cíti ohrozená, môže mu v súkromí vyjadriť podporu, prípadne sľúbiť, že bude svedčiť o obťažovaní. Môže tiež upozorniť vedúcu oddelenia. Vedúca oddelenia Katarína by mala byť vnímavá voči náladám zamestnancov, čo sa aj v tomto prípade deje, keďže si všimla Jurajovu nervozitu. Vedúca sa môže spýtať Juraja, prípadne Danky, keďže vidí, že na rozdiel od mužských kolegov, sa Danka nezapája do vylúčenia Juraja. Následne by mala vedúca oddelenia mať dvojakú úlohu – jednak podniknúť opatrenia voči zamestnancom, ktorí Juraja obťažujú, no tiež fungovať ako mediátor a odstrániť koreň problému. V tejto úlohe môže byť užitočná aj pomoc osobného úradu, prípadne externá mediácia, napríklad konzultácia zo Slovenským národným strediskom pre ľudské práva.